

Werkgroep Internationale Solidariteit (WIS) ABVAKABO FNV afd. Groningen Nieuwsbrief februari 2013

Mexico actieweek 18 – 24 februari

In de vorige Nieuwsflits werd hier al aandacht aan besteed en kon je deelnemen aan een e-mailprotest. Nu is er ook een schrijfactie per post

<http://www.fnvmondiaal.nl/media/pdf/760971/1209143>

Niet vergeten: dinsdag 19 februari 16 uur actie bij de Mexicaanse ambassade, Nassauplein, Den Haag. Henk van der Kolk overhandigt de ambassadeur dan een brief.

http://www.fnvmondiaal.nl/wereld_van_fnv_mondiaal/campagnes_en_acties/1207851

Valentijnsdagprotest WOZA: 195 arrestaties, velen geslagen

Leden van WOZA - "Vrouwen van Zimbabwe, sta op" (Women of Zimbabwe Arise) – hielden hun traditionele "Valentijnsdag"-protesten in Harare en Bulawayo en beide protesten werden ontsierd door mishandelingen en arrestaties. Honderdvijfennegentig vrouwen werden gearresteerd en vervolgens na een paar uur vrij gelaten, maar één vrouw is nog in hechtenis. 13 februari om twee uur marcheerden WOZA-leden in Harare in de richting van het parlement in twee afzonderlijke formaties. In Bulawayo hielden de leden op 14 februari hun Valentijnsdagprotest. Men besloot naar het hoofdkwartier van politie in de 9th Avenue (in Southampton House) te lopen. Hun eisen waren dat de politie zou reageren op formele klachten over klappen en bruto geweld door de politie. (*hieronder een uitgebreid oggetuigenverslag*).

In nieuwe grondwet staat Mugabe de macht deels af.

Door: *Elles van Gelder*

Blij wordt niemand van de nieuwe Zimbabwaanse grondwet. Maar president Mugabe krijgt minder macht dan hij had.

ZANU-PF, de partij van president Robert Mugabe, de MDC van premier Morgan Tsvangirai en een kleine splinterpartij van de MDC regeren sinds de laatste verkiezingen in 2008 samen. Die eenheidsregering was een compromis na grootschalig geweld in vooral de tweede stemronde, waarna de MDC zich terugtrok. Ze moesten samen een grondwet opstellen om

verkiezingen te houden. Maar het was moeilijk voor de rivalen in het vechtkabinet om op één lijn te komen. Activisten hebben gemengde gevoelens over het document.

Reactie WOZA op grondwetsvoorstel

De leden van WOZA zijn blij om te horen dat na een lange strijd op 6 februari 2013 een definitieve ontwerpgrondwet is voorgelegd aan het parlement. Na een presentatie door de delectiecommissie werd het ontwerp goedgekeurd samen met een volledig verslag van het proces om te komen tot een nieuwe grondwet. We kunnen de winsten m.b.t. gendergelijkheid als een papieren overwinning vieren en moeten deze verdedigen. Maar Zimbabwanen en WOZA-leden moeten de grondwet ook grondig bestuderen en een lijst maken van amendementen die we wensen. De belangrijkste zal een gedecentraliseerd overheidssysteem met voldoende financiële middelen moeten zijn. *(hieronder meer)*

Valentijnsdagprotest WOZA: 195 arrestaties, velen geslagen

Leden van WOZA - "Vrouwen van Zimbabwe, sta op" (Women of Zimbabwe Arise) – hielden hun traditionele "Valentijnsdag"-protesten in Harare en Bulawayo en beide protesten werden ontsierd door mishandelingen en arrestaties. Dit is het 11e jaar dat WOZA een dergelijk protest heeft gehouden, en dit jaar onder het thema "One Love".

Honderdvijfennegentig vrouwen werden gearresteerd en vervolgens na een paar uur vrij gelaten, maar één vrouw is nog in hechtenis. 13 februari om twee uur marcheerden WOZA-leden in Harare in de richting van het parlement in twee afzonderlijke formaties. De bij het parlement gestationeerde oproerpolitie verstoorde de protesten en vuurde vijf traangasgranaten af om de meer dan duizend protesterende vrouwen te verspreiden en veroorzaakte dwang daarmee deelnemers en omstanders om dekking te zoeken. Veel mensen werden door het traangas getroffen en een aantal kinderen zag men huilen. De winkels en de handel kwamen tot stilstand als gevolg van dit willekeurig gebruik van geweld om een vreedzaam protest te verstoren. Meer dan 25 leden moesten medische hulp zoeken; daartoe hoorden ook 8 vrouwen die bij het parlement gearresteerd werden en die tijdens het 20 minuten wachten op het politiebusje dat hen moets afvoeren herhaaldelijk werden geslagen door 8 oproerpolitieagenten. Van een negende persoon, een man en toevallige omstander, werd bovendien zijn mobiele telefoon afgenomen. Hij werd afgezonderd van de anderen en ook 20 minuten geslagen. Toen de vrouwen bij het politiebureau aankwamen berispte de ontvangende politiefunctionaris zijn oproerpolitiecllega's voor het arresteren van WOZA-leden en zei hen de vrouwen weg te brengen. Meer dan 2 uur was het toen onduidelijk of de vrouwen nu in detentie waren of niet, maar dat zij in hun vrijheid beperkt werden was duidelijk. Nadat ze waren vrijgelaten waren alle negen – inclusief de omstander – nog eens drie uur kwijt aan het indienen van een formele klacht over de mishandelingen, het traangas en de door hen ondergane misbruik. Alle negen moesten vervolgens voor behandeling naar het ziekenhuis.

In Bulawayo hielden de leden op 14 februari hun Valenstijnsdagprotest. Men besloot naar het hoofdkwartier van politie in de 9th Avenue (in Southampton House) te lopen. Hun eisen waren dat de politie zou reageren op formele klachten over klappen en bruut geweld door de politie. Dit vond plaats gedurende een WOZAprotest m.b.t. water op 12 november, Om daartegen te protesteren hield WOZA een mars op 29 november waarbij een petitie werd overhandigd, maar daar is niet op geantwoord. Om 4 uur begon het protest rustig, maar toen de 800 demonstranten in acht groepen het politiebureau naderden dook de oproerpolitie op en begon lukraak leden te slaan. Na vele schermutselingen slaagden WOZA-leiders Jenni Williams en Magodonga Mahlangu erin het protest te hergroeperen en de vrouwen op de stoep te laten zitten zodat het formele protest kon beginnen. Hoger geplaatste politiefunctionarissen bevalen toen de oproerpolitie om in te slaan op de twee activisten die nog gewond waren ten gevolge van het protest in Harare. Alle mannen met een camera, die gesignaleerd werden – totaal 6 - werden opgepakt. De leiding van de politie vroeg Williams naar boven te gaan voor een gesprek met de provinciale leiding van de politie. Na de verzekering te hebben gekregen dat de leden niets zou overkomen en dat de zes gearresteerde mannen met Williams weer naar buiten zouden komen ging zij met een collega naar boven. De bijeenkomst was van korte duur omdat de politieleiding niet coöperatief was door te stellen dat er een formele brief geschreven moest worden met het verzoek om een afspraak te maken om een reactie te krijgen op de vele schriftelijke klachten. De bijeenkomst kwam tot een abrupt einde toen Williams door Mahlangu gebeld werd met de mededeling dat alle deelnemers aan het protest waren opgepakt door de oproerpolitie en naar het centrale politiebureau van Bulawayo afgevoerd. Williams verliet toen de vergadering en liet zich net zoals 179 andere leden niet hechtenis nemen. Ook de zes mannen zaten nog steeds gevangen. Dezezelfde politieofficieren die met Williams vergaderd hadden kwamen naar het bureau met misleidende informatie dat het een vruchtbaar gesprek was geweest en dat ze niet begrepen hoe al die vrouwen in het bureau terecht waren gekomen en dat ze onmiddellijk moesten vertrekken. Williams nam toen het woord en zei dat ze alleen weg zouden gaan als de zes mannen ook werden vrijgelaten. Zonder enige verdere dialoog blaften de officieren de oproerpolitie de opdracht toe om alle 180 leden onverwijld uit het politiebureau te verwijderen waarbij er weer flink geslagen werd. De zes mannen - waarvan er slechts één deelnemer was aan het protest; de anderen waren omstanders die een foto maakten – werden door de inlichtendienst gemarteld, toen vrijgelaten om de nacht thuis door te brengen en zich de volgende dag om 9 uur weer te melden.

Zes deelnemers aan het protest zijn nog onder medische behandeling, waarvan één als gevolg van slagen met de politieknuppel drie tanden moet missen. Na het protest zijn verschillende leden telefonisch benaderd door de politie met vragen over de planning van het protest en het aanbod van financiële vergoeding voor deze informatie.

Mugabe staat in nieuwe grondwet macht deels af

door: *Elles van Gelder*

Blij wordt niemand van de nieuwe Zimbabwaanse grondwet. Maar president Mugabe krijgt minder macht dan hij had.

Het nieuwe fundament van Zimbabwe telt 173 pagina's, kostte 45 miljoen dollar en veel getouwtrek. De nieuwe grondwet moet een herhaling van het verkiezingsgeweld van 2008 voorkomen en Zimbabwe democratiseren. Nu is het aan de bevolking om over het document te beslissen in een referendum dat gepland is voor 16 maart, maakte de minister van Grondwettelijke Zaken gisteren bekend.

ZANU-PF, de partij van president Robert Mugabe, de MDC van premier Morgan Tsvangirai en een kleine splinterpartij van de MDC regeren sinds de laatste verkiezingen in 2008 samen. Die eenheidsregering was een compromis na grootschalig geweld in vooral de tweede stemronde, waarna de MDC zich terugtrok. Ze moesten samen een grondwet opstellen om verkiezingen te houden. Maar het was moeilijk voor de rivalen in het vechtkabinet om op één lijn te komen. Activisten hebben gemengde gevoelens over het document.

Dat wil niet zeggen dat er geen hervormingen in staan. Zo mag een president maar twee termijnen van vijf jaar regeren. Maar deze regel gaat pas in als de grondwet van kracht is, wat betekent dat Mugabe (89), die Zimbabwe sinds 1980 regeert, in theorie nog tien jaar kan blijven zitten.

Politiek analist Bryan Sims van het Instituut voor Democratie in Afrika in Pretoria is positief over de lange lijst aan mensenrechten in de grondwet. Ook is hij tevreden dat de president geen wetgeving meer kan vetoën en niet meer in zijn eentje decreten kan uitvaardigen. Daarvoor moet hij een meerderheid in het parlement hebben. Deze nieuwe grondwet is verre van ideaal, maar ik hoop dat het in ieder geval meer debat in het parlement oplevert.

De belangrijkste strijdpunten tussen de MDC en ZANU-PF waren de decentralisatie van de macht en minder controle van de president over leger en politie. Mugabe heeft bij zijn terreur- en intimidatiecampagne altijd gesteund op trouwe aanhangers. Hij heeft op strategische plekken in de politiek, het leger, de politie, de kiescommissie en de rechtbanken loyalisten geplaatst om het land te kunnen regisseren.

In de nieuwe grondwet staat dat het leger en de politie onpartijdig moeten zijn. Ook kan de president niet langer de tien machtige provinciale gouverneurs aanstellen. Dit gebeurt voortaan door de provinciale besturen zelf. Maar het is onbekend wie daarin de meeste macht heeft en wie op dit punt heeft gewonnen, zegt Derek Matyszak van de organisatie RAU in Harare die het opstellen van de grondwet op de voet volgde.

De president heeft het laatste woord over de benoeming van rechters. Voor de aanstelling van de leidinggevenden in leger, politie en geheime dienst moet hij overleggen met de ministers. Maar die stelt de president zelf aan, en hij kan hen ook ontslaan. Dat de grondwet een eerste stap is naar vrije en eerlijke verkiezingen noemt Matyszak onzin. ZANU-PF heeft volgens hem een grondwet geschreven met als uitgangspunt dat de partij de macht behoudt.

Actiegroep NCA gaat campagne voeren om Zimbabwanen tegen te laten stemmen in het referendum. Woordvoerder Madock Chivasa meent dat het referendum zo snel wordt

gehouden om de bevolking geen kans te geven het document te bestuderen. Maar de kans is klein dat de grondwet wordt verworpen. Zowel ZANU-PF als MDC mobiliseren hun achterban om voor te stemmen zodat er nieuwe verkiezingen kunnen worden gehouden.

Analisten denken niet dat nieuwe verkiezingen even gewelddadig zullen zijn als de vorige. De herinneringen aan het geweld zijn nog vers. Uit onderzoek van Freedom House blijkt dat 65 procent van de Zimbabwanen uit angst voor geweld overweegt op andere partijen en kandidaten stemmen dan ze eigenlijk willen. Wat intimidatie hier en daar kan voldoende zijn, zegt Matyszak. Pas als Mugabe ziet dat hij verliest, verwacht hij grootschalig geweld.

Als de grondwet wordt aangenomen kunnen verkiezingen al dit jaar plaatsvinden. Een datum is nog niet bevestigd maar Tsvangirai zei gisteren dat dit al in juli kan zijn. De MDC heeft steun verloren omdat Tsvangirai weinig voor elkaar heeft gekregen in de regering met Mugabe. Dat de MDC-ministers dikke auto's kochten nadat ze aan de macht kwamen en Tsvangirai verwickeld raakte in schandalen met vrouwen deed het imago ook geen goed. En zowel ZANU-PF als MDC kampen met interne verdeeldheid. Beide partijen zullen orde op zaken moeten gaan stellen voor een nieuwe stembusgang.

Naar verwachting keurt de bevolking het ontwerp goed

Reactie WOZA op grondwetsvoorstel

De leden van WOZA zijn blij om te horen dat na een lange strijd op 6 februari 2013 een definitieve ontwerpgrondwet is voorgelegd aan het parlement. Na een presentatie door de delectiecommissie werd het ontwerp goedgekeurd samen met een volledig verslag van het proces om te komen tot een nieuwe grondwet. We kunnen de winsten m.b.t. gendergelijkheid als een papieren overwinning vieren en moeten deze verdedigen. Maar Zimbabwanen en WOZA-leden moeten de grondwet ook grondig bestuderen en een lijst maken van amendementen die we wensen. De belangrijkste zal een gedecentraliseerd overheidssysteem met voldoende financiële middelen moeten zijn.

WOZA wacht de formele presentatie van het ontwerp aan de natie voor studie af. In de tussentijd sluit WOZA zich aan bij de oproep aan de regering van nationale eenheid om er voor te zorgen dat het referendum geloofwaardig is en dat de bevolking een vrij en eerlijk kader wordt geboden om hun keuze uit te oefenen. WOZA-leden verwachten de volgende voorwaarden om volledig deel te nemen: - het ontwerp moet zo breed mogelijk beschikbaar zijn in de belangrijke talen; - een adequate periode voor de campagne om het voor alle kiezers mogelijk te maken dat er voldoende tijd is om de ontwerpgrondwet te lezen en te begrijpen t.b.v. het maken van hun keuze. Een minimum van twee maanden is vereist; - opschorting van de bepalingen van de POSA voor iedereen om elkaar vrijelijk te ontmoeten en te spreken zonder intimidatie of arrestatie; - een effectief en te raadplegen educatief programma over de inhoud; - het recht om met vreedzame protestmarsen en publieke activiteiten de standpunten van onze organisaties nara voren te brengen; - stemming op basis van identiteitsbewijs en met veel stemlokalen zodat iedereen volledig kan deelnemen;

- dringende herziening van de voorwaarden voor registratie van kiezers omdat veel Zimbabwanen geen toegang hebben tot de benodigde documentatie.

Achtergrond m.b.t. de ontwerpgrondwet:

1. In 1979 werd de Lancaster House grondwet uitgevaardigd door onderhandelingen tussen het Patriottisch Front met de Britten, Smith en Muzorewa. De bevolking werd niet geraadpleegd.

2. De Eenheidsaccordering grondwet van 1987 creëerde een uitvoerende president met buitensporige bevoegdheden

3. De National Constitutional Assembly leidde eind van de jaren 90 de roep om constitutionele hervormingen en vermindering van de presidentiële bevoegdheden

4. De ontwerpgrondwet van 1999 is tot stand gekomen na enig overleg maar de bevolking verwierp deze in een referendum. Ze dachten dat dit ontwerp de president nog steeds te veel macht gaf ook al had het ook veel positieve clausules

5. Het hervormingsproces stond toen tien jaar stil tot 2009. Het is nieuw leven ingeblazen als onderdeel van het bemiddelingsproces dat leidde tot de regering van nationale eenheid. De selectiecommissie van het parlement COPAC werd aangewezen om het proces te leiden. Dit werd beïnvloed door grootschalige intimidatie en geweld. Desondanks zijn sommige van deze standpunten opgenomen in het ontwerp.

6. In de afrondingsfase van het ontwerp waren er moeilijke kwesties en egoïstische agenda's vertraagden de oplossing. Het definitieve ontwerp is het resultaat van harde onderhandelingen achter gesloten deuren en het is een deal die past bij de elite en de politieke partijen van de regering van nationale eenheid. Daarom zal dit ontwerp de tand des tijds niet doorstaan want het is geschreven voor het huidige politieke klimaat en niet voor de toekomstige generaties. Een grondwet moet worden geschreven door het volk want zij moeten dicteren hoe ze geregeerd willen worden; het is hun rol om regels te geven aan de heersers.

WOZA verwelkomt een aantal aspecten van het ontwerp:

1. De leden van de veiligheidssector, ambtenaren en traditionele leiders moeten niet-partijgebonden zijn. Hoge ambtenaren benoemd voor een beperkte termijn.

2. Alle lokale raadsleden worden gekozen en de minister kan ze niet ontslaan.

3. De grondwet is uitgebreid en omvat ook de sociaal-economische rechten; het omvat duidelijke regels m.b.t. gelijke behandeling en rechten van vrouwen en voor het eerst de rechten van het kind.

4. Het recht om te protesteren en het recht op vrijheid zijn nu specifieke rechten.

5. De grondwet kan niet worden gewijzigd zonder referendum. Dat betekent een beveiliging tegen te veel wijzigingen

Als uitdagingen noteren we:

1. De uitvoerende macht en het proces van het vervangen van een president. Als een president niet langer kan werken zullen er geen nieuwe verkiezingen zijn. Volgens het ontwerp zal de vacature worden ingevuld door een kandidaat van de partij van de vertrokken president.

2. Er wordt zeer weinig decentralisatie van macht doorgevoerd en de preambule moet Zimbabwe nog steeds een eenheidsstaat. Wel zijn de benoemde provinciale gouverneurs en ministers vervangen door de provinciale staten gekozen provinciale voorzitters. Maar deze zijn zeer zwak en worden gekozen uit dezelfde mensen die in het parlement zitten. Minstens zullen de parlementsleden uit de regio zowel in de provincie moeten werken als de parlementsvergaderingen bijwonen. Dit kan de natie meer presentiegelden kosten. "Er is een nationale vervolgingsautoriteit los van het bureau van de officier van justitie en geleid door een procureur-generaal onafhankelijk van de officier van justitie. De clausule bepalen dat de zittende officier van justitie automatisch procureur-generaal wordt. Dus dhr. Tomana kan de eerste procureur-generaal worden voor de eerste zes jaar." het parlement was al te groot voor ons kleine land; we kunnen ons niet meer dan 300 volksvertegenwoordigers veroorloven.

Maar er zijn ook ernstige zorgen dat er nog steeds te veel bevoegdheden zijn voor de president en de uitvoerende macht. Volgens prof L. Madhuku heeft de president de volgende bevoegdheden: "De president is staatshoofd, regeringsleider en opperbevelhebber. De president benoemt ministers en staatssecretarissen op eigen gezag en zonder goedkeuring van het parlement. Het ontwerp beperkt het aantal ministers en staatssecretarissen niet. Alleen de president stelt het kabinet samen. De verklaring in de ontwerpgrondwet die zegt dat de president de uitvoerende macht uitoefent "door het kabinet" heft geen waarde omdat het kabinet de baby is van de president. Alle ministers worden aangesteld/ontslagen door de president naar zijn wens. De president benoemt alle hoofden van veiligheidsdiensten (legercommandanten, commissarissen van politie, de directeur van de CIO, enz.) en raadpleegt daarbij slechts één minister. De president heeft het laatste woord over de benoeming van alle rechten nadat de sollicitaties zijn gevoerd. De president heeft het recht elke voorgestelde kandidaat te weigeren en om te bevelen de procedure opnieuw uit te voeren. De president heeft het laatste woord over de benoeming van alle commissies. De president heeft het recht het parlement te ontbinden als het een motie van wantrouwen aanneemt tegen zijn regering. De president heeft onbeperkte immuniteit wanneer het gaat om strafrechtelijke of civielrechtelijke aanklachten en kan pleiten "te goeder trouw" te hebben gehandeld na vertrek. De president heeft de macht om de oorlog te verklaren en de noodtoestand uit te roepen."

Deze ontwerpgrondwet is niet de ideale voor ons. Als de Zimbabwanen besluiten om voor te stemmen om een stapje vooruitgang te boeken, zal de strijd door moeten gaan om ervoor te zorgen dat de gekozen regering verantwoording aflegt aan het volk en hun belangen bevordert.